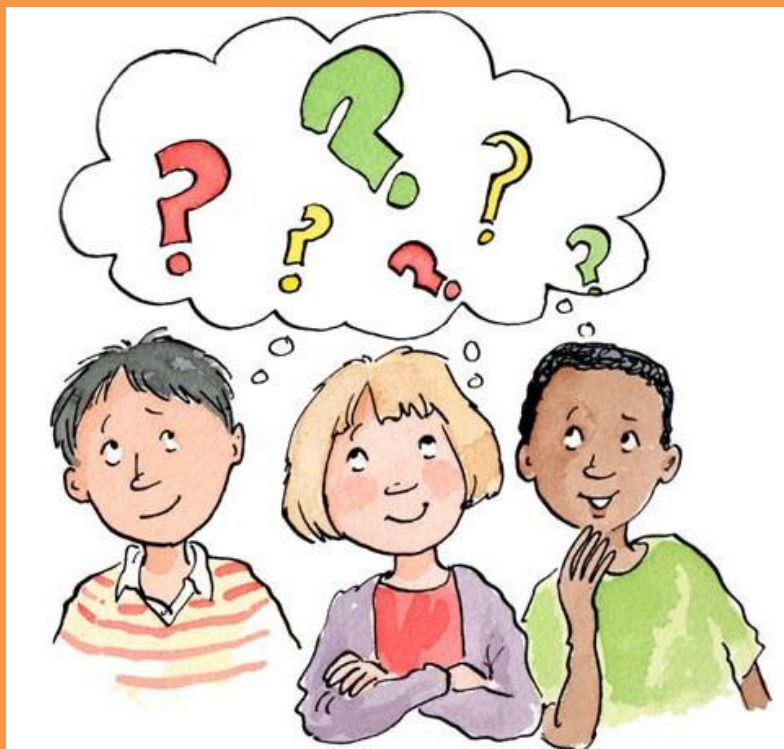

IZBIRNI PREDMETI

**ZA UČENCE 7. RAZREDA
v šolskem letu 2023/24**

V Laškem, februar 2023

Kazalo

UVOD	2
1. ANSAMBELSKA IGRA (ANI)	3
2. Astronomija: SONCE, LUNA, ZEMLJA (SLZ)	3
3. Filozofija za otroke: KRITIČNO MIŠLJENJE (FIK)	4
4. LIKOVNO SNOVANJE I (LS1)	4
5. SODOBNA PRIPRAVA HRANE (SPH).....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
6. NEMŠČINA I (NI1)	6
7. Obdelava gradiv: UMETNE SNOVI (OGU)	7
8. OSNOVNE TEHNIKE KLEKLJANJA (OTK).....	8
9. Plesne dejavnosti: PLES (PLE).....	9
10. Računalništvo: UREJANJE BESEDIL (UBE)	9
11. RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI (RDO)	10
12. ŠPORT ZA SPROSTITEV (ŠSP)	11
13. TURISTIČNA VZGOJA (TVZ)	12
14. VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI (VNN)	13
15. VERSTVA IN ETIKA I (VE1)	14
16. VZGOJA ZA MEDIJE: TISK.....	14

UVOD

Dragi učenke, učenci in spoštovani starši!

Izbirni predmeti so priložnost, da učenci ob lastni izbiri teh predmetov poudarite in razvijate svoja močna področja in sposobnosti ter se pri njih dokažete. Učenci se lahko odločite za določen predmet tudi z vidika nameravanega nadaljevanja šolanja.

Na naši šoli vam ponujamo dokaj široko paleto izbirnih predmetov. Pomembno je, da že sedaj dobro razmislite, katere izbirne predmete boste obiskovali v prihodnjem šolskem letu. V pomoč pri odločitvi smo vam pripravili publikacijo, v kateri so predstavljeni vsi izbirni predmeti, ki jih ponujamo. Predstavitve vsebujejo glavne poudarke, cilje ter način dela pri posameznem izbirnem predmetu. Če se želite še podrobneje seznaniti s cilji in vsebinami posameznih izbirnih predmetov, si lahko na spletnih straneh Ministrstva za šolstvo in šport (<http://www.mss.gov.si/>) preberete učne načrte za vsakega od njih.

PONUJENI IZBIRNI PREDMETI
ANSAMBELSKA IGRA (ANI)
ASTRONOMIJA: SONCE, LUNA, ZEMLJA (SLZ)
FILOZOFIJA ZA OTROKE: KRITIČNO MIŠLJENJE (FIK)
LIKOVNO SNOVANJE I (LS1)
SODOBNA PRIPRAVA HRANE (SPH)
NEMŠČINA I (NI1)
OBDELAVA GRADIV: UMETNE MASE (OGU)
OSNOVNE TEHNIKE KLEKLJANJA (OTK)
PLES (PLE)
RAČUNALNIŠTVO: UREJANJE BESEDIL (UBE)
RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI (RDO)
ŠPORT ZA SPROSTITEV (ŠSP)
TURISTIČNA VZGOJA (TVZ)
VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI (VNN)
VERSTVA IN ETIKA I (VE1)
VZGOJA ZA MEDIJE: TISK (IPL-TIS)

Izbirne predmete bodo izvajali učitelji naše šole, ki izpolnjujejo izobrazbene pogoje za posamezne predmete.

Postopek izbora bodo vodili:

Razredniki 6. razreda in Karolina Teršek, pomočnica ravnateljca.

1. ANSAMBELSKA IGRA (ANI)

Ansambelska igra je predmet, kjer bodo učenci izvajali in ustvarjali glasbo. Učili se bodo peti pesmi, izvajati spremljave z lastnimi, doma izdelanimi ali orffovimi inštrumenti. Spoznavali bodo glasbo različnih glasbenih zvrsti, sami ustvarjali glasbene spremljave, pesmi, popevke ali besedila pesmi.

Tako bodo razvijali svoje glasbene sposobnosti in spretnosti igranja na inštrumente, spoznavali bodo različne oznake za interpretacijo, glasbeno literaturo in kvalitetno glasbo.

Učenci bodo:

- ostrili tehniko petja in igranja glasbil
- spoznali glasbene simbole v notnih zapisih
- skrbeli za estetsko oblikovanje skladb
- oblikovali svoje skladbe
- vrednotili poslušane skladbe
- pripravili nastop najboljših pesmi .

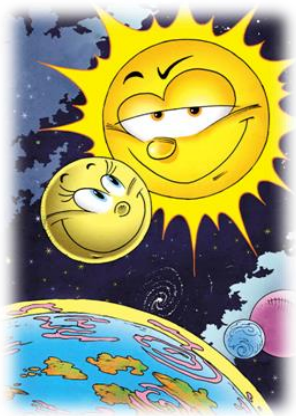

2. Astronomija: SONCE, LUNA, ZEMLJA (SLZ)

Izbirni predmet Astronomija se izvaja v treh med seboj neodvisnih sklopih, zato si lahko učenci izberejo vsebino, ki jim je najbolj všeč.

Spoznali bomo relacijo Sonce, Zemlja, Luna in se seznanili z našim Sončnim sistemom ter pokukali preko meja našega sistema v notranjost naše galaksije.

Primerjali bomo vrste objektov v vesolju, njihove oddaljenost in velikosti.

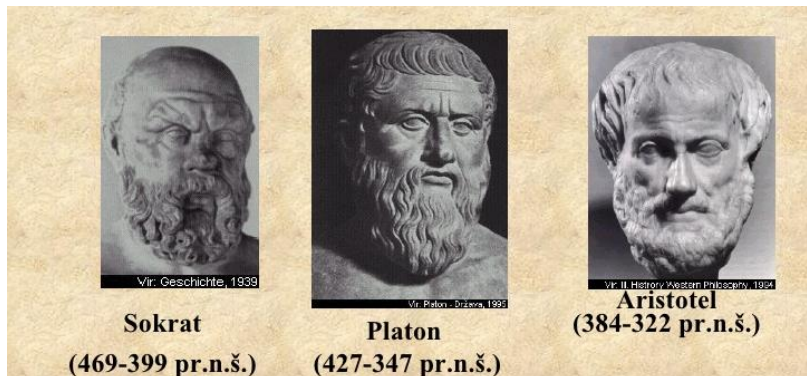

Namen predmeta je, da učenci spoznajo naše osončje in našo bližnjo okolico, hkrati pa si razvijajo kritičen in tolerantan odnos do okolice ob spoznavanju meja svojih spoznanj.

Pri vesolju je najbolj nerazumljivo to, da je razumljivo. (*Einstein*)

3. Filozofija za otroke: KRITIČNO MIŠLJENJE (FIK)

Filozofije se po krivem drži slab sloves češ, da gre za nakladanje in nič praktičnega in koristnega ne prinaša. Vendar gre samo še za en neutemeljen in pogosto prisoten predsodek v naši družbi.

Vendar filozofija prirejena za osnovno šolo je v svetu že utečen in dovršen didaktični sistem, ki vzpodbuja predvsem samostojno in konstruktivno mišljenje učencev. Razvija višje spoznavne sposobnosti in komunikacijo ter pozitivno samopodobo posameznika oziroma skupnosti. Za filozofijo niso potrebni določena starost ali posebne življenjske izkušnje. Otroštvo je ravno pravi čas za oblikovanje višjih spoznavnih sposobnosti, ki jih prinaša filozofija. Filozofija za otroke vzpodbuja radovednost, razmišljanje, ustvarjalnost, komunikativnost in veselje do življenja. Tako se otroci lažje soočajo s hitrimi spremembami oziroma z življenjem samim.

4. LIKOVNO SNOVANJE I (LS1)

Po programu prenovljene devetletne osnovne šole bo v 7. razredu število ur likovne vzgoje zmanjšano z dveh na 1 uro tedensko. Za učence z nagnjenjem do likovne ustvarjalnosti, ki želijo svoje umetniške talente na tem področju dodatno razvijati, je predviden izbirni predmet LIKOVNO SNOVANJE, ki bo z dodatno uro na teden zajemal naslednja področja in vsebine:

Risanje

Učenci se navajajo na samostojnejše komponiranje risbe po načelih kompozicije, ostrijo si čut za opazovanje predmetov v okolju in naravi ter si razvijajo likovni spomin in domišljijo.

Slikanje

Učenci si bogatijo zmožnost mešanja barv in občutek za barvno ravnovesje, spoznavajo različne slikarske tehnike in spoznajo računalnik kot slikarsko orodje.

Kiparstvo

Učenci se seznanijo z različnimi kiparskimi tehnikami. Oblikujejo kipe in reliefe iz različnih materialov (glina, mavec, žica ...).

Cilj vrednotenja ni samo ocena končnega izdelka, temveč tudi ocena učenčevega dela in prizadevanja. K predmetu likovno snovanje so vabljeni vsi učenci, ki radi rišejo, ustvarjajo z barvami, oblikujejo iz različnih materialov in nasploh želijo razvijati ustvarjalno mišljenje.

5. Prehrana: SODOBNA PRIPRAVA HRANE (SPH)

Pri izbirnem predmetu Sodobna priprava hrane se bodo učenci poučili o zdravi prehrani, ki je eden osnovnih pogojev za splošno zdravje človeka.

Učenci bodo znanje o hranilnih snoveh, pridobljeno pri rednem predmetu gospodinjstvo, nadgradili in spoznali njihov pomen za zdravje in razvoj. Spoznali bodo tehnološke postopke priprave jedi z vidika ohranjanja hranilne vrednosti. Naučili se bodo ločiti dobre prehranjevalne navade od slabih.

Cilj tega predmeta je tudi, naučiti otroke živeti zdravo, saj so v sodobnem življenju vse pogostejše bolezni civilizacije, kot posledice nezdravega načina življenja, predvsem nezdrave prehrane.

Vsebine izbirnega predmeta Sodobna priprava hrane je tudi dobra podlaga vsem, ki nameravajo nadaljevati šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah.

6. NEMŠČINA I (NI1)

V času vse intenzivnejšega svetovnega povezovanja ima tuj jezik čedalje večji pomen tudi v vzgoji in izobraževanju. Še posebej to velja za nemščino, jezik naših sosedov Avstrijcev in ne tako zelo oddaljenih Nemcev in Švicarjev.

Zato ima v osnovni šoli nemščina kot tuj jezik splošnoizobraževalni in posebni pomen. Kot splošnoizobraževalni predmet je pomembna za intelektualno rast posameznika, za oblikovanje samopodobe in samozavesti ter za vključevanje v družbo. Ker pouk tujega jezika poteka ves čas v povezavi s kulturo in materinščino učencev, je pomemben tudi za krepitev odnosa do lastne identitete.

Nemščina je v OŠ triletni predmet, ki se izvaja dve uri tedensko, kar je skupno 204 ure. Učenec lahko po enem ali dveh letih učenja nemščine izstopi. Z učenjem nemščine lahko začne tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje. Učenci, ki

uspešno zaključijo šolanje v OŠ in s tem tudi triletno učenje nemščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnazijah nadaljujejo z učenjem nemščine po modulu B, to je nadaljevalni drugi tuji jezik.

Učenci razvijajo in poglobljajo jezikovno znanje in jezikovne sposobnosti, seznanijo se z jezikovnimi normami in funkcijami, ki zahtevajo sprva reproduktivno, kasneje produktivno-kreativno poglobljanje v učne vsebine, ki ustrezajo mladostniku in njegovim interesom in pripravljenosti na sodelovanje.

7. Obdelava gradiv: UMETNE SNOVI (OGU)

Dandanes si še predstavljati ne moremo več življenja brez umetnih snovi. Osnovne surovine za izdelavo vseh mogočih danes poznanih umetnih snovi (v nadaljnjem besedilu US) niso le iz nafte, zemeljskega plina in premoga. Še ogromno naravnih in predelanih naravnih surovin in dodatkov je, pa tudi tehnološki postopki pridobivanja US so tako različni, da lahko tako rekoč brez konca, točno po zahtevanih lastnostih za posamezen izdelek (želeno, zahtevano lastnost) naredimo novo in še novo US. Lep primer je lastnost, ki jo zelo izkoriščamo: električna prevodnost US. V kemični industriji so tehnologi (izumitelji) že ustvarili takšne US, ki so odlični prevodniki elektrike.

Ker je ogromno različnih možnosti uporabe US v sodobnem življenju, pomeni, da se je na tem področju razvila že zelo močna kemična industrija, ki pa je še naprej v zelo pospešenem razvoju. Odprta so zelo velika vrata za zaposlovanje, za delo.

Seveda pa ni na tem področju industrije velikega povpraševanja po nekvalificirani delovni sili. Bolj so iskani strokovnjaki ali pa vsaj kvalificiran kader.

Zato je kar nujno, da znanje iz sedmega razreda nadgradimo še z zelo koristnim, zanimivim dodatnim znanjem. Naredili bomo tudi vsaj dva praktična (uporabna ali pa okrasna) izdelka.

Seveda bo delo potekalo individualno, samo tu in tam v manjših skupinah. Popestrili si ga bomo s čim več samostojnega, praktičnega dela, saj je znano, da si zapomnimo predvsem tisto, kar smo sami tudi naredili.

K temu izbirnemu predmetu ste vabljeni vsi radovedni in ustvarjalni.

8. OSNOVNE TEHNIKE KLEKLJANJA (OTK)

Čipke so že od nekdaj veljale za vrhunec spretnosti in znanja ženskih ročnih del in so bile zato zelo cenjene. **Klekljanje** je eden od načinov izdelovanja čipk. Klekljana čipka je, poleg šivane, tehnično najbolj razvita in tudi najbolj razširjena ročno izdelana čipka v slovenskem kulturnem prostoru.

Čeprav se je klekljarsko znanje širilo predvsem iz roda v rod, je bilo in je še vedno izredno velikega pomena uvajanje organiziranega poučevanja klekljaric v obliki šol in tečajev.

Na Slovenskem v vseh treh klekljarskih središčih delujejo čipkarske šole. Najstarejša je idrijska, ki je bila ustanovljena leta 1876. V Železnikih je bila šola ustanovljena leta 1907. Do leta 1960, ko je prenehala z delovanjem, jo je letno obiskovalo 40-50 učenk od 5. do 15. leta starosti. Ponovno je njeno delovanje oživelo v šolskem letu 1994-1995. V Žireh pa je bila Čipkarska šola ustanovljena leta 1906 in od takrat neprekinjeno deluje.

Klekljanje (**Osnovne tehnike klekljanja**, **Temeljne tehnike v slovenski čipki in /Široki ris/**) so trije **enoletni izbirni predmeti**, ki jih osnovna šola lahko ponudi učencem zadnjega triletja osnovne šole. Ker so znanja, ki so zaobsežena v celotnem programu, med seboj povezana, se nadgrajujejo ter poglobljajo, se lahko učenec vključi k predmetu **Temeljne tehnike v slovenski čipki**, če obvlada minimalna znanja predmeta **Osnovne tehnike klekljanja** in k predmetu **Široki ris**, če obvlada minimalna znanja drugih dveh predmetov. Ustrezna predznanja lahko učenec dokaže tudi s potrdili npr. čipkarske šole, tečajev, ...

9. Plesne dejavnosti: PLES (PLE)

Ples vpliva na razvoj otrokovega občutka za disciplino, za obvladovanje lastnega telesa, ritma in prostora, izboljšuje reflekse ter razvija vse psihomotorične sposobnosti otroka. S plesno dejavnostjo v šoli bomo dosegli vsestransko harmonični razvoj vseh telesnih in duševnih zmogljivosti tako občutljivega bitja kot je otrok.

Pri predmetu Ples bodo učenci spoznali različne ritmične vaje, skoke, obrate, gibanja v prostoru z različnim tempom. Pripravljali bodo plesne točke (solo, duo, male skupine in velike skupine). Na koncu leta bodo plesne točke predstavili svojim staršem, kateri bodo hoteli, pa se bodo lahko predstavili na občinski plesni reviji. Za predmet ples se lahko odločijo vsi, ki jih ta zvrst gibanja zanima in ne le tisti, ki želijo postati bodoči poklicni plesalci.

10. Računalništvo: UREJANJE BESEDIL (UBE)

V sodobnem svetu si življenje brez računalnika (in njemu podobnih naprav) skorajda ne znamo več predstavljati, saj nas spremlja na vsakem koraku. Seveda ne smemo pozabiti še na internetno povezavo v svet.

Takšne naprave niso namenjene le igranju, ampak so lahko orodje, s katerim si lahko vsakdanja opravila močno olajšamo in poenostavimo. Seveda če poznamo način delovanja računalnika in kakšnega od uporabnih programov.

Da urejanje besedil ni le suhoparno tipkanje in oblikovanje besedila, ampak pri delu spoznavamo še množico drugih znanj in orodij, boste spoznali, če se boste odločili za izbirni predmet.

Še nekaj vsebine:

- ❖ *zgradba in delovanje računalnika,*
- ❖ *uporaba operacijskega sistema,*
- ❖ *uporaba internetnega brskalnika,*
- ❖ *uporaba elektronske pošte,*
- ❖ *varnost na internetu,*
- ❖ *uporaba urejevalnika besedil v oblaku (Googlovi dokumenti),*
- ❖ *uporaba programa za digitalno obdelavo fotografij,*
- ❖ *tiskanje in objavljane projektne naloge na spletu,*
- ❖ *in še marsikaj zanimivega...*

"Rdeča nit" pouka predmeta Urejanje besedil bo izdelava lastne projektne naloge in njena predstavitev ob zaključku leta. Seveda z naslovnico, kazalom, lepo oblikovanimi poglavji, slikami, tabelo in navedenimi uporabljenimi viri.

11. RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI (RDO)

Predmet je namenjen mladim naravoslovcem z željo po raziskovanju rastlin in živali, ki jih najdemo v našem okolju.

Ves čas se teoretično znanje dopolnjuje in nadgrajuje z raziskovanjem na terenu ter z eksperimentalnim in laboratorijskim delom. S tem učenci spoznavajo naravno dediščino svojega okolja, značilne rastline in živali v svoji okolici, njihovo življenje,

posebnosti in varovanje svojega okolja, da se bo vsa barvitost rastlin in pestrost živali ohranjala tudi v prihodnosti.

Predmetu je namenjena ena ura tedensko, v dogovoru z učenci lahko tudi po več ur strnjeno izven urnika.

12. ŠPORT ZA SPROSTITEV (ŠSP)

Način življenja v današnji dobi ima čedalje več škodljivih vplivov na človeka (telesna neaktivnost, nezdrava prehrana, pasivno preživljanje prostega časa, prezaposlenost, stresne situacije). Posebno negativne posledice se kažejo pri mlajših generacijah v letih razvoja. Zato je ena največjih vrednot današnjega časa najti sredstvo oziroma način, kako preseči takšno stanje. Eno od zelo učinkovitih sredstev je prav gotovo šport.

Vsebina predmeta:

Razvijati gibalne in funkcionalne sposobnosti. Z izbranimi nalogami oblikovati skladno postavo. Opravljati dalj časa naloge gibalnega značaja v naravi s poudarkom na vztrajnosti. Seznaniti se z novimi športi, ki so pomemben del športno reaktivne ponudbe. Čustveno doživljanje športa, oblikovanje in razvoj stališč, navad in načinov ravnanja. Z izbranimi programi uresničujemo splošne cilje izbirnih predmetov.

Dejavnosti: splošne kondicijska priprava; tek (jogging), aerobika, pohodništvo, gornišstvo, plezanje na umetni plezalni steni, tek na smučeh, badminton, rolanje ali kolesarjenje. Skrb za skladen telesni razvoj ter navajanje na zdravo življenje (splošna kondicijska pripravljenost, kakovostno preživljanje prostega časa, ravnovesje med

učenjem, športno dejavnostjo, počitkom in spanjem, sposobnost prenašanja naporov).

Zaradi narave dejavnosti bomo nekatere vsebine izvedli v strnjenih urah v popoldanskem času.

13. TURISTIČNA VZGOJA (TVZ)

Kraj, kot je naše Laško, vidi svojo prihodnost v veliki meri v turizmu, kar je obenem tudi eden od razvojnih ciljev celotne Slovenije. Tako pomembna dejavnost, ki naj bi dajala kruh (in to celo bel kruh) prihodnjim generacijam, mora temeljiti na poznavanju dejavnosti, razumevanju njenih osnovnih zakonitosti, nujnosti "dihanja" kraja s turizmom ipd.

Pri izbirnem predmetu turistična vzgoja bomo:

1. seznanili učence z osnovami za razvoj turizma v Laškem in Sloveniji;
2. spoznavali naravno in kulturno dediščino domačega kraja in okolice;
3. vključili naše delo v dejavnosti organizacij, ki se s turizmom že ukvarjajo;
4. spoznavali turistične poklice in možnosti zaposlovanja v turizmu ali za turizem;
5. ugotavljali pomen dobrih informacij in propagande za turizem;
6. presodili pomen zdravega in čistega okolja za turizem;
7. vzpodbujali zdrave ideje in se poskusili v različnih turističnih spretnostih;
8. poskusili načrtovati, organizirati in izvesti ekskurzijo ali voditi turiste po našem kraju.

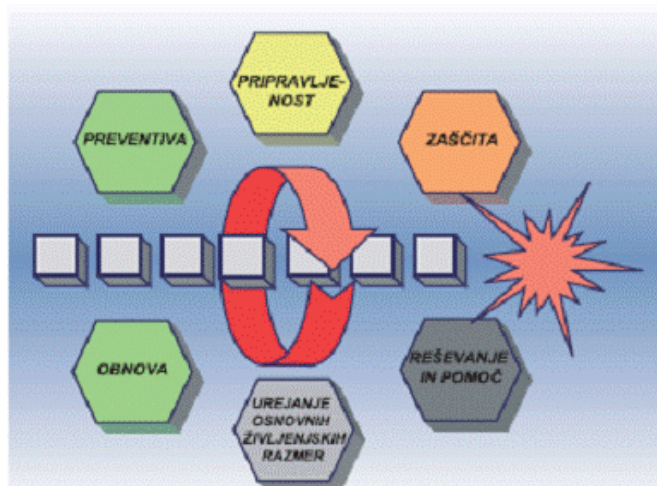
Turistična vzgoja je enoletni izbirni predmet. Vključeval bo pouk in delo v učilnici, mnogo pa bo tudi dela "na terenu". Predvsem bomo spoznavali ljudi in organizacije, povezane tako ali drugače s turizmom.

Predmet povezuje in nadgrajuje znanje, ki ga učenci pridobivajo pri mnogih predmetih in interesnih dejavnostih. Mislim, da bo zanimiv in pester ter pomenil pravi izziv za učence in mentorja. Predvsem pa naj bi bil koristen za mlade, ki bodo odločali o svoji prihodnosti.

14. VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI (VNN)

Nesreče so sestavni del našega življenja in ko nas kakšna doleti, najbolj potrebujemo pomoč. Žal lahko včasih ta pomoč pride prepozno, zato se je najbolje zanesti na sebe. Sami si lahko najbolj pomagamo oziroma se celo izognemo hujšim posledicam nesreč, če le vemo, kako. S tem namenom bomo v šoli organizirali poučevanje izbirnega predmeta, ki nas bo naučil vse o nesrečah: zakaj pride do raznih nesreč, kako se jim lahko izognemo oziroma kako se soočimo z njimi.

Tak pouk bo tudi malo drugačen kot ponavadi.

Poudarek bo na izvajanju praktičnih vaj oziroma ukrepov v primeru nesreč. Učili se bomo uporabljati raznovrstno orodje in opremo, od gasilske, zdravstvene, gorskoreševalne do druge manj znane. Sodelovali bomo z gasilci, reševalci, s policijo, z radioamaterji, glavnim centrom za obveščanje in drugimi, ki nas lahko naučijo kaj koristnega. Skratka, dolgočasili se zagotovo ne bomo. **Naučili pa se bomo veliko koristnega, tako zase kot za širšo družbo.**

15. VERSTVA IN ETIKA I (VE1)

Okvirna kategorija obravnave je svet, v njegovi raznolikosti, v katerem živimo. Vodilni motiv (in "etapni cilj" tega letnika) je pri obravnavi verstev navajanje in usposabljanje za dojetje raznolikosti verstev kot sestavine raznolikosti sveta (verstva sveta – svetovi verstev), izhajajoč iz verstva našega okolja in vprašujoč po njegovih značilnostih. Na ravni konkretnih življenjskih vprašanj gre za usposabljanje za soočanje z različnostjo vzorov in vzornikov, iskanje lastne enkratnosti/ identitete ob spoznavanju in sprejemanju različnosti drugih; pozornost je namenjena nasprotjem, ki lahko izhajajo iz nesprejemanja različnosti ter pogojem in načelom, ki omogočajo sožitje (vrednote človeškega življenja, dostojanstva, miru, pravičnosti, sporazumevanja).

Vsebine: Verstva sveta – svetovi verstev, Krščanstvo, Islam, Budizem ter ena izmed izbirnih tem: Vzori in vzorniki, Enkratnost in različnost. Dodatne teme: Judovstvo, Azijska verstva, Tradicionalne religije, Nova religiozna gibanja, Reševanje nasprotij, dogovarjanje in/ ali nasilje, človek in narava.

16. VZGOJA ZA MEDIJE: TISK

Izbirni predmet vzgoja za medije je razdeljen na tri sklope – tisk, radio in časopis. Zasnovan je tako, da so poudarjene **medijske vsebine tiska**. Učenci spoznajo tudi skupne značilnosti množičnih medijev, razlike med načini in oblikami sporočanja – novinarska, umetniška, publicistična besedila, dokument, fotografija, video, film, glasba, internet – in znajo razlikovati oglaševanje oziroma propagando od novinarskega sporočanja. Učenci razumejo, da mediji sveta ne zrcalijo, ampak ga konstruirajo in ustvarjajo.

Učenci redno sodelujejo s prispevki **pri šolskem časopisu *Kratkočasnik* in ugankarski izdaji *Zanka-Uganka*.**

